

SYLABUS PRZEDMIOTU
FARMAKOLOGIA I ORDYNOWANIE PRODUKTÓW LECZNICZYCH

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Profil praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	II stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Studia niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Egzamin

Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/y jednostki/jednostek)	Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej ul. Banacha 1b, 02-091 Warszawa Tel.: (+48 22) 1166160 Fax.: (+48 22) 1166202 farmakologia@wum.edu.pl		
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Kierownik: prof. dr hab. Dagmara Mirowska-Guzel		
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak e-mail: ijoniec@wum.edu.pl		
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak e-mail: ijoniec@wum.edu.pl		
Prowadzący zajęcia:	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak Dr hab. Dorota Lasota Dr Adriana Wawer Dr Agnieszka Piechal		
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	2 rok, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	5.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		25	0,75
ćwiczenia (C)		10	0,5
e-learning (e-L)		20	1,0
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			

Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0,75
Razem	75	3,0
3. CELE KSZTAŁCENIA		
	1. Umiejętność wskazania prawidłowej farmakoterapii w wybranych jednostkach chorobowych	
	2. Charakteryzowanie poszczególnych grup leków i wskazywanie ich zastosowań leczniczych	
	3. Łączenie poszczególne grup środków leczniczych z mechanizmami działania, zasadami ich ordynowania oraz działaniami niepożądanymi	
	4. Umiejętność ordynowania leków, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym umiejętność wystawiania na nie recept lub zleceń	
	5. Poznanie podstaw prawnych oraz regulacji w zakresie prawidłowej ordynacji przez pielęgniarki leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym umiejętność wystawiania na nie recept lub zleceń	
	6. Zapoznanie studenta z procedurą zgłaszania działań niepożądanych leków	
	7. Przygotowanie studenta do prawidłowego prezentowania wiedzy.	
	8. Nabycie umiejętności posługiwania się fachowymi źródłami wiedzy	
	9. Wykazywanie profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	
4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)		
Numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie	
Wiedzy — Absolwent zna i rozumie:		
B.W1	Student zna i rozumie mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych	
B.W2	Zna regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych	

B.W3	Zna zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe
B.W4	Zna zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń
B.W5	Zna skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne

Umiejętności – Absolwent potrafi:

B.U1	Student potrafi dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta
B.U2	Potrafi interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
B.U3	Potrafi ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawić na nie recepty albo zlecenia
B.U4	Potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii

Kompetencje społecznych– Absolwent jest gotów do:

K.4	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową
K.5	okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników
K.6	ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii
K.7	marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy — Absolwent zna i rozumie:

W1	
-----------	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych– Absolwent jest gotów do:	
K1	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁADY	W1. Przedrejestracyjny system badań leków. Zasady GLP i GCP (2godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W5
	W2. Zastosowanie leków zgodnie z rejestracją i poza rejestracją. Eksperyment medyczny i badanie kliniczne (2godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W5
	W3. Terapia monitorowana stężeniem leków (2godz) Dr A. Wawer	B.W1
	W4 -W5 Dawkowanie leków w szczególnych sytuacjach klinicznych (4 godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W3, B.W5
	W6. Leki w okresie ciąży i laktacji (2godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W3, B.W5
	W7. Zasady leczenia bólów i zawrotów głowy. Zasady leczenia bólów neuropatycznych. (2godz) Dr A.Piechal	B.W1, B.W5
	W8. Leki przeciwwirusowe i przeciwpasożytnicze. (2godz) dr A. Piechal	B.W1, B.W5
	W9. Zasady leczenia choroby wrzodowej. (2godz) Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.W5
	W10. Zasady leczenia choroby wieńcowej. (2godz) Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.W5
SEMINARIA	S1. Farmakokinetyka Dr A. Wawer	B.W1, B.U2
	S2 Leki przeciwhistaminowe Dr A. Wawer	B.W4, B.U2, B.U4
	S3. Racjonalna terapia przeciwbólowa Dr A. Wawer	B.W4, B.U2, B.U4
	S4. Zasady leczenia żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej. Dr A. Wawer	B.W4, B.U2, B.U4

	S5. Leczenie astmy, POCHP Dr hab. D. Lasota	B.W4 B.U2, B.U4
	S6. Płyny infuzyjne Dr hab. D. Lasota	B.W4, B.U2
	S7. Zasady wystawiania recept przez pielęgniarki. Zagadnienia prawne dotyczące recept lekarskich Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U3
	S8. Leki recepturowe. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Wyroby medyczne. Zlecenie badań. Regulacje dotyczące odpłatności za leki oraz regulacje dotyczące refundacji wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Dr hab. dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U1, B.U2, B.U3
	S9. E-recepty Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U1, B.U2, B.U3
	S10. Przeliczanie dawek, wystawianie recept- zajęcia powtórzeniowe Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U1,B.U2, B.U3
ĆWICZENIA	ĆW1. Estrogeny, progesteron i leki gestagenne w farmakologii – przypomnienie podstawowych informacji. Terapia hormonalna okresu menopauzy – cele zastosowania, wskazania i przeciwwskazania do stosowania. Przykłady ordynacji leków, analiza przypadków klinicznych, pisanie recept.	B.W1, B.W3, B.W5, B.U2, B.U3, B.U4
	ĆW2. Antykoncepcja hormonalna – przypomnienie rodzajów, zastosowań, wskazań i przeciwwskazań. Przykłady ordynacji hormonalnych środków antykoncepcyjnych, zasady ordynacji przez położne, pisanie recept.	B.W1, B.W3, B.W5, B.U2, B.U3, B.U4
	ĆW3. Leczenie stanów zapalnych pochwy i sromu – leki stosowane w podstawowych typach stanów zapalnych, dostępne na rynku preparaty, rola antyseptyków i probiotyków. Przykłady recept pielęgniarskich.	B.W1, B.W3, B.W5, B.U2, B.U3, B.U4
	ĆW4. Omówienie wykazu środków dopuszczonych do ordynowania przez położne w ramach recept ordynujących Wystawianie recept ordynujących i kontynuacyjnych. Korzystanie z indeksów lekowych. Zasady refundacji leków. Przykłady recept.	B.W1, B.W3, B.W5, B.U2, B.U3, B.U4
	ĆW5. Leki recepturowe. Skróty łacińskie stosowane podczas pisania recept. Recepty pielęgniarskie – ćwiczenia na przykładach.	B.W1, B.W3, B.W5, B.U2, B.U3, B.U4

7. LITERATURA		
Obowiązkowa		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych, pod red. Grażyny Rajtar-Cynke. 2. 2. Jak prawidłowo wystawić receptę- uaktualnienie. Paź A. Zawodnik A. Mirowska-Guzel D. ISBN 978-83-7637-511-3 Rok wydania 2022 3. Materiały dydaktyczne przygotowane przez prowadzących zajęcia 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych 6. Aktualne Obwieszczenie w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych 		
Uzupelniająca		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej, pod red. Ewy Hryniewieckiej, Ilona Joniec-Maciejak, wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2019 2. Farmakologia. Rang i Dale, Wyd. 9, Bogusław Okopień , Dagmara Mirowska-Guzel; Wydawca: Edra Urban & Partner, Wrocław 2021 3. Recepty. Zasady wystawiania; Grażyna Rajtar-Cynke; Wydawnictwo Lekarskie PZWL; 4. Ordynowanie leków i wypisywanie recept- przewodnik dla pielęgniarek i położnych; Iwona Dominiak, Aleksandra Gaworska-Krzemińska, Dorota Kilańska 		
8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W1-B.W5 B.U1-B.U4	Egzamin testowy (test zamknięty: jednokrotnego wyboru)	Udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych
B.W1-B.W5 B.U1-B.U4	Sprawdzenie wiadomości i umiejętności praktycznych zajęcia powtórzeniowe – wykonanie zadań zleconych przez prowadzącego, wystawienie recept i zleceń	100% frekwencja na wszystkich seminariach i ćwiczeniach Aktywny udział w seminariach i ćwiczeniach Wykonanie wszystkich zleconych zadań

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Seminaria odbywają się w sali seminaryjnej 017, ul. Litewska 14/16,
Ćwiczenia dla grup 1a i 2a odbywają się w sali seminaryjnej 010, ul. Litewska 14/16; ćwiczenia dla grup 1b i 2b - sala seminaryjna 017, ul. Litewska 14/16
Wykłady są realizowane w formie e-learningu

Strona internetowa Zakładu: <https://farmakologia.wum.edu.pl/>

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”.